slovenski voditelji. Nič, trudili se bodo, da kmalu pozabijo ta čin. Pri nas poklicani ljudje nimajo prave odločnosti.

Učite se ruski!

Nemški nižjeavstrijski obrtniki so naredili pred kratkim izlet na Rusko, da si ogledajo, kako stoji tamkaj z obrtništvom in trgovstvom. Kar so videli, jih je iznenadilo. Vedno se govori in piše po nemških časnikih, da na Ruskem ni omike in ni napredka, a v resnici ga je tam več kot pri nas. Posebno obrt in trgovina imata na Ruskem lepo sedanjost in še lepšo bodočnost. Zato pa ne bo dolgo trpelo, da bo se tudi po Avstrijskem slišal glas: Učite se ruski!

Upor na Belgijskem.

Belgijska vlada je hotela spremeniti dosedanji volilni red v državno zbornico, da bi se tako ognila vednemu očitanju od strani socialistov, da je volilni red nepopolen. Predložila je nov volilni načrt. A tudi s tem socialisti niso zadovoljni. Zato so prirejali v zbornici in po glavnem mestu Bruselju hrupne nemire. Vlada se je ustrašila hrupa ter preložila posvetovanje o načrtu. Škoda, da je to storila. Kajti socialistom ni toliko za načrt, ampak da se umakne sedajna vlada, ki je katoliškim načelom prijazna. Zato tudi sedaj ne mirujejo, ko je posvetovanje preloženo, ampak še nadalje nagovarjajo ljudstvo k uporu, da prežene sedanjo vlado in kralja.

Dopisi.

Iz Celja. Cenjeni gospod urednik! Odkritosrčno Vam moram pripoznati, da v zadnjem času občudujem nerazdražljivost Vaših živcev. Napadajo Vas od vseh strani, a Vi greste mirno svojo pot naprej in niti pogleda ne privoščite svojim napadalcem. Grazer Tagblatt, Tagespost, Marburgerca, naša celjska žaba, vse stojijo okoli Vas ter Vas rotijo, ogovarjajo, zmerjajo in kolnejo kakor hudobne stare babe. Slovenska javnost z zanimanjem opazuje ta boj. Posebno skrbno pa motri bojno polje Vaš rojak, ki pa je že delj časa nastanjen v beli Ljubljani, «Slovenski Narod». Toda s svojim rojakom si niste dobri, kakor vidimo. Kajti kadar Vas zmerjajo listi ne[illegible] dobi tudi «Slovenski Narod» vese[illegible] se surovo spravi nad V[illegible] ebrisane glave, zato n[illegible] Narod» najbolj blato [illegible] rokava tresel, mu lete [illegible] klafarskih ust. Evo! [illegible] liške budalosti, kakor [illegible] Zgornještajarci ne na[illegible]gi,» «zabavljače pošteno okrcati po rudečih nosovih,» «ošabno popstvo okrog ‚Slov. Gosp.' ki razume le naivni narod izsesavati,» «v svoji puhlosti,» «slamorezci,» «kadar preti njihovim trebuhom najmanjša nevarnost,» «štirinožni časnikar,» «klerikalne smeti,» «glasilo največe katoliške gluposti,» «butec,» «topoglavi kaplani in kanoniki,» «bebci okoli škofa» itd. Ker še dosedaj niste odgovorili na to psovanje, dovolite meni, gospod urednik, da izrečem par besed v Vaš zagovor. (Opomba uredništva: Hvala lepa! Mi smo Vam prečrtali celi zagovor. Niti mi niti «bebci okoli škofa» ne potrebujejo pred poštenimi slovenskimi ljudmi nobenega zagovora. List, v kojega pišejo tudi ljudje, katerih suknja še diši po jetniškem zraku in kojih roke še nosijo znake žandarmerijskega železja, ne more nikogar razžaliti. Tudi psovke «Slovenskega Naroda» ne morejo onesnažiti niti naših — črevljev. Pač pa Vam pustimo zadnje besede Vašega dopisa, kjer pravite:) Proč s slovenskimi liberalnimi časniki, podpirajmo le krščansko-slovenske časnike

Kapela. (Šolske zadeve.) Pri Kapeli, ki je trd slovenski kraj, je 5 razredna ljudska šola, učiteljske moči pa samo štiri. Sem pa je prosil — dragi bralci, pripravite se, da vas kap ne zadene, ali »fras« ne popade — nek učitelj brez skušnje sposobnosti. No to še ni tako hudo, pač pa to, da je ta gospod rojen na Spodnjem Avstrijskem, tako pravijo eni, drugi pa pravijo, da je Gradčan, toraj na vsak način trd Nemec, učiteljišče pa je obiskoval najbrž v Mariboru. Spričevalo kaže, da ima zrelostni izpit. Trdi, da ve toliko slovenski, da bi mogel podučevati; mi pa trdimo, da ve toliko, da bi mogel jesti slovenski kruh, ne pa da bi mogel slovenske otroke razumeti in jih podučevati. Prošnjo je odklonil krajni šolski svet iz razvidnega vzroka. Mi pravimo, če tega gospoda nočejo doma rabiti Nemci, zakaj bi ga mi morali? Mi ne moremo drugače sklepati, nego, da ga je k nam napotil g. P. Ranner, naš šolski nadzornik, in za to »ljubeznjivost« se mu tukaj očitno zahvaljujemo s tem, da ob enem protestujemo zoper nadzornika, ako je on to storil. Kako to, da nam omenjeni, za nas nesposoben učitelj ni bil poslan brez nas, ker to oblast ima šolska gosposka, da provizorne učitelje nastavlja tudi zoper voljo krajnega šolskega sveta. Temu je vzrok ali to, da je naš gosp. okrajni glavar toliko pravičen, da tega ni hotel storiti, kar radi verujemo, ali pa ni upal, ker bi se pošteno »blamiral«. Mi namreč tega ne bi dopustili. Mi ne trdimo ne prvega in ne zadnjega vzroka, ampak prepustimo sodbo čitateljem in šolski oblasti.

Od Sv. Ane na Krempergu. (Ustanovni zbor bralnega društva) se je zadnjo nedeljo krasno izvršil. Prostori gostilnice Senekovičeve so bili natlačeno polni. Bile so tudi sosedne župnije kaj lepo zastopane. Po pozdravu je slavnostni govornik razložil v poljudni besedi namen in pomen novega bralnega društva. Vrlo ljudstvo je kaj pazljivo poslušalo govor. Iz srca govorjene besede so šle tudi k srcu dobrim Anovčanom. Ko je govornik skončal, so domači pevci prav navdušeno zapeli ‚Cesarsko pesem.' Potem so se razložila društvena pravila. Na iskreni poziv k pristopu novega društva se je oglasilo 100 udov, ki so takoj tudi vplačali svojo udnino. To je res lep začetek in jasen dokaz, da Anovčani vedó ceniti veliko važnost novega društva. Mladeničev in deklet je posebno veliko pristopilo. Slava jim! Potem se je izvolil odbor, o katerem smo prepričani, da bo vse storil, da bo društvo postalo mogočna trdnjava ob meji slovenski. Domači pevci in pevke so res lepo popevali krasne slovenske pesmice. Domači igralci so prav izvrstno igrali igro «Očetov greh,» pevci pa zapeli večjo zabavno pesen: «Kmečka kritika.» Vse je bilo zelo navdušeno; pri zabavnem delu smo še slišali mnogo lepih pesmic in navdušenih napitnic. Ta dan je bil res pravi narodni praznik za Sv. Ano. Vsa čast za to č. g. kapelanu Trstenjaku in njegovim vrlim pomočnikom, ki so tako lepo vse pripravili. Novemu društvu pa navdušeno kličemo:

Rasti, cveti novo društvo,
krepko brani našo last,
v nas ljubezen živo neti
Bogu, domovini v čast!

Radenci. (Kmečka zadruga.) Dne 25. junija je g. Ivan Kač razlagal v Radencih o kmečki zadrugi in nas je navdušil za to povsod neobhodno potrebno društvo tako, da bomo dne 9. julija imeli v Radencih pri g. Zemljiču osnovalni shod. Gosp. govornik nas je prepričal, da bo z zadrugami raslo naše blagostanje, da se bo narodni prepir umaknil počasi gospodarski organizaciji in da bo nam Slovencem ob enem zagotovljen narodni obstanek, kadar bodo v vseh župnijah ustanovljene kmečke zadruge, ker potem dobimo tudi lastno zavarovalnico zoper točo in ogenj, ki bo tako cena, da bo vsak lahko in brez obotavljanja pristopil kot ud. To bo tem lažje, ker bodo kmetje v blagostanju. Zavoljo tega bo prenehala zapravljivost pri nas. Kajti zapravlja le taki, ki je ubog, kadar kaj malega pridobi, pa si misli: to še bom si privoščil. Kdor pa je v blagostanju, tistemu se ljubi pošteno varčevati,

---

[illegible] križu. Vsa naša žalost, [illegible] lehko in malenkostno v pr[illegible] ridkostjo, katero je prenašal Jezus [illegible] zavednostjo, celo zdrav in v najlepših letih; zato: Christus se tibi, tu te Christo, Kristus se je dal za tebe, daj se tudi ti Kristusu.

Kdo pa nenadoma moti ponočni mir? Korakajo naglo in rožljajo z meči; od templa sem priderejo na vrt z bakljami in svetilnicami — Kristusovi sovražniki; vodi jih pa izdajalec Judež. Prestrašeni apostoli zbežijo. Gospod pa pogumno stopi pred trumo in ko jim pritrdi z besedo «jaz sem» namreč Jezus iz Nazareta, katerega iščete, padejo vsi na zemljo; toda kmalu potem se sam izroči njihovi oblasti, ker je to volja nebeškega očeta. Zvezde se čudijo, mesec omedleva, vetrovi jokajo, oljke, njegove dobre znanke se tresejo, ko se poslavljajo od vjetega in zvezanega Zveličarja; peljajo ga na sionski hrib najprej k Anu in potem h Kajfežu, kjer ga še v isti noči obsodijo k smrti, «ker se je delal Sina Božjega.» A ker ta obsodba potrebuje potrdila, zato ga drugo jutro odvedejo v grad na voglu tempeljskega trga, kjer je stanoval rimski oskrbnik Poncij Pilat. Ta omahljivec se slednjič uda strastnemu zahtevanju našuntanega ljudstva in izreče strašno obsodbo: «Ibis ad crucem,» smrt na križu! In tu se prične sv. križev pot; zadnja pot Jezusova na zemlji, po kateri je nosil svoj križ na Kalvarijo.

V petek, 29. aprila bili smo romarji tako srečni, da smo opravili sv. križev pot na istem kraju in pri istih postajah, kjer se je nekdaj v resnici vršil. Ob 3. uri popoldne so slovesno zadoneli zvonovi cerkve Božjega groba in nas spominjali na Zveličarjevo smrt; mi smo se pa zbirali v turški vojašnici, kjer je nekdaj stala sodnijska hiša Pilatova. V peterih tednih skupnega romanja smo sicer mnogokaj zanimivega videli in doživeli, a vendar tako veličasten in ganljiv ni bil noben prizor, kakor ta, ko se je blizu 150 romarjev pod vodstvom oo. frančiškanov počasno in slovesno premikalo po jeruzalemskih cestah in ulicah in glasno ter pobožno molilo sveti križev pot. Drugoverci so nas čudno gledali, mohamedani se nam izogibali in celo poveljnik jeruzalemski, turški paša, prišel je gledat, ali se vse vrši mirno in redno.

Na dvorišču turške vojašnice je vzidan kamen, ki zaznamlja prvo postajo križevega pota: Jezusa k smrti obsodijo; postavili smo se krog njega in nek tirolski duhovnik je glasno molil dotično premišljevanje. Vsi smo mu odgovarjali in povsod z «Oče naš-em» sklenili; tako se je godilo pri vseh postajah. V tej vojašnici kaže se tudi dvorana, v kateri je bil Kristus s trnjem kronan; tiste kamenite stopnice pa, po katerih se je prišlo v sodnijsko hišo in katere je Jezus posvetil s svojimi stopinjami, niso več v Jeruzalemu, ampak v Rimu, kjer se častijo kot «skala sankta,» kot sv. stopnice.

Druga postaja: «Jezus vzame križ na svoje rame» je pa že zunaj vojašnice, zaznamovana z latinskim napisom na uličnem zidovju. Ne daleč proč, pa bolj na skritem je kraj, kjer so Jezusa neusmiljeno bičali; zdaj stoji tam lepa katoliška kapela s peterimi oltarji, pri katerih je maševalo mnogo duhovnikov izmed naše družbe; oče naše mile rajne cesarice kupil je za drag denar ta sv. kraj in ga potem daroval oo. frančiškanom.

Po ulici naprej, mimo Ecce homo-cerkve in pod obokom prišli smo do tretje in četrte postaje, ki sta ravno naproti avstrijskemu gostišču; na mestu, kjer je Jezus prvokrat pod križem padel, stoji zdaj mala armenska katoliška kapela; tudi kraj 4. postaje posedajo Armenci in stavijo zdaj tam veliko cerkev na čast Materi Božji, ki je tukaj srečala svojega edinega Sina s križem obloženega in je omedlela. Dogotovljena je še le samo spodnja cerkev (kripta), ki stoji na starem tlaku jeruzalemskega mesta; v njej se nahaja